

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie III./2020
Senát II

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 20/2020
populárny názov	Nulitný správny akt
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	23.01.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	O paakt ako správny akt, ktorý nevyvoláva zamýšľané účinky, ide vtedy, ak sú jeho vady také zásadné a zrejmé, že na neho „nemožno hľadieť“ ako na správny akt. Za jeden z možných dôvodov nulity správneho rozhodnutia možno považovať okrem iného aj nedostatok predpísanej formy dokumentu, ktorý nemá esenciálne náležitosti rozhodnutia. Aj v prípade priznania práva, resp. nároku správnym orgánom formou listu možno hovoriť o nulite takéhoto rozhodnutia pre nedostatok predpísanej formy dokumentu, ak neobsahuje esenciálne náležitosti rozhodnutia.
skutkový stav a základné fakty	Právna predchodkyňa sťažovateľa si pred Obvodným pozemkovým úradom v Kežmarku 29. decembra 1992 uplatnila reštitučný nárok, o ktorom rozhodol pozemkový úrad rozhodnutím z 28. januára 2005 v znení dodatku z 23. augusta 2005 a dodatku z 3. novembra 2005 tak, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom reštitúcie, nie je možné vydať, preto pozemkový úrad dal vypracovať znalecký posudok na ocenenie týchto nehnuteľností a následne vydal ocenenie v tom istom konaní z 10. júna 2008 v sume 90 922,29 €. Právna predchodkyňa sťažovateľa požiadala Regionálny odbor Slovenského pozemkového fondu v Poprade o poskytnutie náhrady formou bezodplatného prevodu pozemkov, následne svoje reštitučné nároky previedla darovacou zmluvou na sťažovateľa. Medzi sťažovateľom a SPF prebiehali komunikácia a rokovania týkajúce sa plnenia reštitučného nároku. Slovenský pozemkový fond listom oznámil sťažovateľovi, že opravu chyby v rozhodnutí z 3. novembra 2005 formou dodatku nie je možné považovať za riadne rozhodnutie v reštitučnom konaní a je potrebné pokračovať v reštitučnom konaní. Predmetným dodatkom pozemkový úrad opravil chyby v písaní tak, že došlo k rozšíreniu výroku rozhodnutia z 28. januára 2005 o ďalšie 3 nehnuteľnosti. Sťažovateľ nesúhlasil s názorom SPF a naďalej sa dožadoval náhrady vo forme bezodplatného prevodu pozemkov zodpovedajúcej sume 90 922,29 €. Slovenský pozemkový fond v rámci rokovaní konštatoval, že pozemkový úrad rozhodol právoplatne svojim rozhodnutím z 28. januára 2005 v znení dodatku z 23. augusta 2005, v zmysle ktorého má sťažovateľ nárok len na vydanie pozemkov v sume zodpovedajúcej nehnuteľnostiam uvedeným v pôvodnom rozhodnutí pozemkového úradu v znení prvej opravy, avšak nie v znení druhej opravy (ktorým došlo k doplneniu

	<p>výroku o ďalšie nehnuteľnosti, pozn.), keďže označenú opravu nie je možné považovať za zákonné rozhodnutie. Sťažovateľ sa domnieva, že v konaní pred SPF dochádzalo a dochádza k zbytočným prieťahom vo veci poskytnutia náhrady formou bezodplatného prevodu pozemkov v súvislosti s jeho reštitučným nárokom, preto podal žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy (SPF, pozn.) na krajskom súde, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že žalobu sťažovateľa zamietol. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že kasačnú sťažnosť zamietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľ vo vzťahu k oboj napadnutým uzneseniam krajského súdu a najvyššieho súdu namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podstata jeho argumentácie spočíva v námietke nedostatočného a arbitrárneho odôvodnenia napadnutých uznesení, ktorý nedal ústavne konformné odpovede na jeho zásadné námietky, ktoré sa týkali nesprávneho právneho posúdenia dodatku č. 2, ktorým pozemkový úrad formou listu označeného „Oprava chyby v písaní“ rozšíril výrokovú časť pôvodného rozhodnutia o reštitučnom nároku právnej predchodkyne sťažovateľa, ktorá bola kľúčová pre prijatie záveru, či v konaní pred SPF dochádzalo a dochádza k zbytočným prieťahom vo veci poskytnutia náhrady formou bezodplatného prevodu pozemkov v súvislosti s jeho reštitučným nárokom, a tým aj samotnej dôvodnosti žaloby o nečinnosť orgánu verejnej moci vo veci sťažovateľa.</p> <p>Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd považoval postup SPF vo veci sťažovateľa v súlade so zákonom a jeho konanie nevyhodnotil ako nečinnosť (bod 40 odôvodnenia, pozn.). V bode 41 odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd dospel k záveru, že dodatok č. 2 nemožno považovať za rozhodnutie, ktorým by malo dôjsť zákonným spôsobom k rozšíreniu rozsahu nárokov, pretože „tento list nemá znaky správneho rozhodnutia a nemôže tak byť podkladom pre konanie žalobcu – správny orgán v ňom autoritatívnym spôsobom neurčil rozsah nehnuteľností, ktoré v reštitučnom konaní nie je možné vydať oprávnenej osobe“. Následne v bode 42 odôvodnenia krajský súd konštatoval, že dodatok č. 2 nie je možné „považovať ani za opravu skoršieho rozhodnutia“, ani za „opravu tzv. písárskej chyby, či zrejmej nesprávnosti, keďže týmto listom došlo k podstatnej zmene rozhodnutia“. Ďalej tiež uviedol, že v okolnostiach veci nemôže ísť o opravu aj z toho dôvodu, že „nehnuteľnosti doplnené týmto listom neboli predmetom skoršieho rozhodnutia zo dňa 28. 01. 2005, neboli v ňom spomenuté, neriešil sa ich právny stav“.</p> <p>Sťažovateľ aj v kasačnej sťažnosti zotrval na svojej argumentácii, že už nie je možné preskúmať a posudzovať predmetný dodatok č. 2, a preto je potrebné prezumovať jeho správnosť. Najvyšší súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia v podstatnom uviedol, že sa stotožňuje s právnym posúdením krajského súdu, že dodatok č. 2 nemožno považovať ani za opravu chyby alebo inú zrejmus nesprávnosť a zároveň uviedol, že „takýto spôsob rozhodovania o reštitučnom nároku však kasačný súd považuje za nesúladný so zákonom“, a preto ak „správny orgán zistil, že nerozhodol o celom reštitučnom nároku malo byť o týchto nehnuteľnostiach rozhodnuté v samotnom konaní ukončenom samostatným rozhodnutím vo veci“.</p> <p>Argumentácia sťažovateľa v konaní pred všeobecnými súdmi, ako aj ústavným súdom je založená na premise, že SPF podobne, ako aj správne súdy neboli oprávnené posudzovať vady právoplatného rozhodnutia správneho orgánu – dodatku č. 2 s odvolaním sa na prezumpciu správnosti správneho rozhodnutia za predpokladu, že nejde o ničotný správny akt, pričom sťažovateľ bol toho názoru, že nejde o nulitú aktu, keďže ho vydal na to oprávnený, vecne a miestne príslušný orgán verejnej moci v rámci svojich kompetencií.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu vo veci konajúce súdy mohli (vzhľadom na uplynutie zákonných lehôt, trojročnej, ako aj desaťročnej lehoty, pozn.) posudzovať vady dodatku č. 2 ako správneho aktu rozhodnutia o reštitučnom</p>

nároku sťažovateľa jedine z pohľadu toho, či nejde o nulitný akt (k nulite súd prihlíada z úradnej povinnosti, pozn.), rešpektujúc tak inštitút prezumpcie správnosti správneho rozhodnutia.

Ústavný súd po preskúmaní pôvodného rozhodnutia pozemkového úradu konštatuje, že tento bez ďalšieho spĺňa všetky parametre správneho rozhodnutia, čo ani nebolo sporné. Ďalej konštatuje, že z obsahu pôvodného rozhodnutia pozemkového úradu nie je možné dospieť k záveru, že ním malo byť rozhodnuté aj o iných nehnuteľnostiach ako tých, ktorých sa výrok týka.

V nadväznosti na to ústavný súd preskúmal tiež dodatok č. 2 a jeho obsah. Z obsahu dodatku č. 2 – vydaného vo forme listu, pod hlavičkou pozemkového úradu označeného ako „Oprava chyby v písaní“ je zrejmé, že správny orgán mal ambíciu rozšíriť výrok pôvodného rozhodnutia o ďalšie nehnuteľnosti, čím malo dôjsť k podstatnej zmene rozsahu reštituovaného majetku, a to s argumentáciou: „pri písaní uvedeného rozhodnutia došlo na strane 2 k chybe – v Tabuľke B/ Budovy dopĺňujem o ďalšie riadky...“ (v kontexte pôvodného rozhodnutia malo ísť o doplnenie výroku pôvodného rozhodnutia, pozn.) bez toho, aby správny orgán výslovne uviedol, že opravuje výrok pôvodného rozhodnutia jeho rozšírením, resp. doplnením. V nadväznosti na to pozemkový úrad ďalej v dodatku č. 2 uviedol: „Na strane 3 v 5. riadku dopĺňujem... v riadku 8 doplniť...“, z čoho je nepochybné, že mal tiež ambíciu doplniť aj odôvodnenie pôvodného rozhodnutia, bez toho, aby uviedol, že dopĺňa zároveň aj odôvodnenie pôvodného rozhodnutia. Dodatok č. 2 ďalej neobsahuje žiadne poučenie ani odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom (ktorá sa štandardne používa pri výkone štátnej správy na tie listiny, ktoré obsahujú rozhodnutie alebo úradné osvedčenie dôležitých skutočností alebo oprávnení, pozn.). Pre úplnosť je potrebné dodať, že dodatok č. 2 je podpísaný riaditeľom obvodného pozemkového úradu.

Ústavný súd za daných okolností a uvedených rozhodných skutočností považuje záver krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu, že nejde o opravu chyby, za ústavne udržateľný, v súlade s ustálenou judikatúrou v obdobných veciach, podľa ktorej formou opravy rozhodnutia nemožno zásadne meniť pôvodné rozhodnutie tak, že by na základe opravy malo dôjsť k zmene právnej situácie založenej rozhodnutím (napr. R 10/2002, Zo súdnej praxe).

Krajský súd pri odôvodňovaní právnej povahy tohto dodatku tiež uviedol, že ho nemožno považovať za rozhodnutie, pretože nemá znaky správneho rozhodnutia. Tento právny záver podľa názoru ústavného súdu svedčí o tom, že krajský súd dodatok č. 2 považoval za nulitný akt. Ústavný súd ani tento záver krajského súdu a v nadväznosti na to aj záver najvyššieho súdu, že bolo potrebné o celom reštitučnom nároku rozhodnúť samostatným rozhodnutím, nepovažuje za ústavne neudržateľný. Totiž v dôsledku rozsahu už uvedených charakteristík listu – dodatku č. 2 (pozri bod 22 tohto rozhodnutia), predmetný dokument vyhotovený správnym orgánom nebolo možné ani podľa názoru ústavného súdu považovať ani za opravu chýb alebo zrejmých nesprávností a ani za samostatné rozhodnutie správneho orgánu, ktorým by správny orgán autoritatívne rozhodol o reštitučnom nároku sťažovateľa. Inými slovami, v okolnostiach veci nie je možné hovoriť o vadnom správnom akte, ale je namieste hovoriť o nulitnom správnom akte, ktorý nikoho nezaväzuje a nikto nie je povinný ho rešpektovať. Skutočnosť, že SPF dodatok č. 2 považoval za rozhodnutie a jednal so sťažovateľom v takom rozsahu do roku 2013, je právne bezvýznamné, pretože nulita aktu sa nedá zhojiť ani následne, napr. vydaním ďalšieho rozhodnutia nadväzujúceho na nulitný akt.

V právnom poriadku Slovenskej republiky chýba všeobecné zákonné vymedzenie pojmu nulita správneho rozhodnutia, resp. vymedzenie väd, ktoré nulitu (ničotnosť) správneho aktu spôsobujú. Judikatúra i teória správneho práva zhodne uvádzajú, že o paakt ako správny akt, ktorý nevyvoláva zamýšľané účinky, ide vtedy, ak sú jeho vady také zásadne a zrejmé, že na neho „nemožno

hľadieť“ ako na správny akt (pozri Soňa Košičiarová. Správny poriadok – Komentár s novelou účinnou od 1. 1. 2004, Heuréka, 2004. s. 191).

V zmysle všeobecnej teórie, ako aj súdnej praxe za jeden z možných dôvodov nulity správneho rozhodnutia možno považovať okrem iného aj nedostatok predpísanej formy dokumentu, ktorý nemá esenciálne náležitosti rozhodnutia, pričom odborná literatúra ako príklad takéhoto dôvodu nulity uvádza uloženie povinnosti listom (pozri napr. Hendrych, D. a kol. Správni právo. Obecná časť, 4. zmenené a doplnené vydání. Praha : C. H. Beck, 2001. s. 94 – 98). Analogicky potom ústavný súd dodáva, že aj v prípade priznania práva, resp. nároku správnym orgánom formou listu možno hovoriť o nulite takéhoto rozhodnutia pre nedostatok predpísanej formy dokumentu, ak neobsahuje esenciálne náležitosti rozhodnutia. Navyše, z pohľadu obsahu dodatku č. 2 čo by samostatného správneho aktu – rozhodnutia (keďže bolo konštatované, že nemôže ísť o opravu rozhodnutia, pozn.) je možné konštatovať, že je aj nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť.

Ústavný súd právny záver vo veci konajúcich súdov, že v prípade dodatku č. 2 nejde o autoritatívne rozhodnutie, ktorým by správny orgán priznal reštitučný nárok v rámci už uvedeného, hodnotí ako ústavne udržateľný, pretože všeobecné súdy ním de facto vyslovili nulitu tohto rozhodnutia.

Vychádzajúc z uvedeného, je potom záver formulovaný krajským súdom a najvyšším súdom v ich napadnutých uzneseniach, že nebola preukázaná nečinnosť SPF pri realizácii rozhodnutia o jeho reštitučnom nároku (bod 43 odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu a bod 17 odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu), ústavne konformný.

Ústavný súd v súhrne konštatuje, že sa z obsahu napadnutých uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu presvedčil, že sa námietkami sťažovateľa zaoberali v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v napadnutých uzneseniach týchto súdov dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutých rozhodnutí, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Ústavný súd vzhľadom na to, že konanie sa týka reštitúcie, ktorú vníma obzvlášť citlivo, nad rámec dôvodov odmietnutia sťažnosti sťažovateľa konštatuje, že formulovaný záver všeobecných súdov, ako aj ústavného súdu o tom, že dodatok č. 2 nie je možné už z uvedených dôvodov považovať za rozhodnutie pozemkového úradu o reštitučnom nároku sťažovateľa z dôvodu jeho nulity, vedie ústavný súd k ďalšiemu pravdepodobnému záveru, vychádzajúc z podkladov, ktoré mal k dispozícii, že pozemkový úrad nerozhodol o celom uplatnenom reštitučnom nároku, preto sťažovateľ mohol a aj môže žiadať pozemkový úrad, aby o jeho spornom nároku rozhodol samostatným rozhodnutím. Argumentácia pozemkového úradu, že predmetný dodatok č. 2 vytvára prekážku res iudicata a bráni vydaniu doplňujúceho rozhodnutia o reštitučnom nároku, nemôže obstať z dôvodu nulity tohto aktu. Inak povedané, k prípadným prietahom vo veci sťažovateľa dochádza v konaní pred pozemkovým úradom, a nie v konaní SPF, ako sa mylne domnieval sťažovateľ.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:

	Ústavnú sťažnosť odmieta ako zjavne neopodstatnenú.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR: R 10/2002
súvisiace právne predpisy	zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov
klúčové slová	reštitúcia-reštitučný nárok akt, právny akt-ničotný, nulitný práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu arbitrárnosť reštitúcia-reštitučný titul práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces správne súdnictvo-konanie proti nečinnosti

spisová značka	II. ÚS 56/2020
populárny názov	Správa o zistenej nezrovnalosti
sudca spravodajca	Jana Laššáková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	06.02.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Správne súdnictvo je založené na princípe generálnej klauzuly, čo v zásade znamená, že súdnemu prieskumu zákonnosti podliehajú v zásade všetky rozhodnutia vydané správnymi orgánmi s výnimkou tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Rozsah právomocí pri preskúvaní správnych rozhodnutí je teda obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré správne súdy nepreskúvajú. Rozhodnutia, ktoré správne súdy nepreskúvajú, sú vymedzené v § 7 SSP. Podľa § 7 písm. e) SSP správne súdy nepreskúvajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. Správu o zistenej nezrovnalosti a žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov je potrebné považovať za podkladové rozhodnutia, ktoré majú predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a zákona č. 528/2008 Z. z., nie sú spôsobilé zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa, a teda nie sú preskúmateľné súdom v rámci správneho súdnictva.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ uzavrel 20. septembra 2010 ako prijímateľ s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ako poskytovateľom, v zastúpení Výskumnou agentúrou, zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na realizáciu projektu s názvom „Progresívna technológia prípravy mikrokompozitívnych materiálov pre elektrotechniku“. Sťažovateľovi bola pred uzavretím zmluvy o poskytnutí príspevku agentúrou schválená žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v sume 921 402 € . Z obsahu ústavnej sťažnosti zároveň vyplýva, že agentúra po vykonaní opätovnej administratívnej kontroly v súvislosti so zadávaním nadlimitnej

	<p>zákazky na zabezpečenie dodávok tovaru vydala správne akty – aktualizácia správy o zistenej nezrovnalosti, správa o zistenej nezrovnalosti a žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov, na základe ktorých agentúra požiadala sťažovateľa o vrátenie časti poskytnutých finančných prostriedkov v sume 1 740,41 €, a to s poukazom na porušenie podmienok zmluvy o poskytnutí príspevku, ktoré malo byť zistené opätovnou administratívnou kontrolou verejného obstarávania z 20. februára 2015 vykonanou agentúrou.</p> <p>Žalobou z 24. marca 2017 podanou na krajskom súde sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia aktualizácie správy o zistenej nezrovnalosti, správy o zistenej nezrovnalosti a žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov vydaných agentúrou, ktorá je sprostredkovateľským orgánom pod ministerstvom ako riadiacim orgánom pre operačný program Výskum a vývoj. Krajský súd napadnutým uznesením žalobu sťažovateľa v celom rozsahu ako neprípustnú odmietol. Krajský súd napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že napadnuté akty nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve z dôvodu, že nie sú konečným rozhodnutím správneho orgánu, a teda nemajú povahu individuálneho správneho aktu. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší súd napadnutým uznesením zamietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľ v rámci svojej sťažnostnej argumentácie spochybňuje ústavnú udržateľnosť právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý tento vyjadril vo svojom napadnutom uznesení a podľa ktorého žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov a správa o zistenej nezrovnalosti nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože samy osebe nepredstavujú zásah do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa. S poukazom na uvedené je sťažovateľ toho názoru, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu spočíva na arbitrárnom, svojvoľnom a zjavne neudržateľnom a neospravedliteľnom výklade práva. Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol: „Kasačný súd sa v zmysle uvedeného stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že správa o zistenej nezrovnalosti a žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože ide o správne akty predbežnej povahy a samy o sebe nepredstavujú zásah do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa. Správu a žiadosť je podľa názoru kasačného súdu možné považovať za postup správneho orgánu podľa § 27a ods. 4 zákona o pomoci a podpore. Správa a žiadosť sú len opatreniami predbežnej povahy, ktoré nemajú za následok ujmu na subjektívnych právach sťažovateľa. Až vydaním rozhodnutia podľa § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore dôjde k autoritatívnemu zásahu do právnej sféry sťažovateľa.</p> <p>Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia.“</p> <p>V danom prípade je pre ústavný súd zásadný záver, či najvyšší súd ako kasačný súd rozhodol ústavne akceptovateľným spôsobom, keď zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým tento odmietol správnu žalobu sťažovateľa s poukazom na tú skutočnosť, že žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov a správa o zistenej nezrovnalosti nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, resp. nie sú preskúmateľné súdom.</p> <p>Podľa § 27a ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva platného a účinného pre rozhodné obdobie (ďalej len „zákon č. 528/2008 Z. z.“) ak riadiaci orgán zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, môže vyzvať prijímateľa na vrátenie</p>

poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky.

Podľa § 27a ods. 2 zákona č. 528/2008 Z. z. ak prijímateľ nevráti príspevok alebo jeho časť na základe výzvy podľa odseku 1, riadiaci orgán oznámi podnet orgánu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 27a ods. 3 zákona č. 528/2008 Z. z. ak bolo na základe podnetu podľa ods. 2 zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, riadiaci orgán rozhodne o vrátení jeden a pol násobku sumy uvedenej vo výzve podľa ods. 1, najviac však 100 % poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky, ak

a) bola právoplatným rozhodnutím uložená pokuta za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, alebo

b) bolo zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania uvedené v protokole, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania a za ktoré sa neukladá pokuta podľa písmena a).

Citované právne normy sú zakotvené v druhej časti zákona č. 528/2008 Z. z., konkrétne v § 27a, ktorý má nadpis: Postup riadiaceho orgánu pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania.

Dôvodová správa k zákonu č. 57/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení zákona č. 266/2009 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým bolo do zákona č. 528/2008 Z. z. zavedené ustanovenie § 27a, uvádza, že dotknutými právnymi normami „sa ustanovuje právo riadiaceho orgánu, ak zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania vyzvať prijímateľa, aby vrátil príspevok alebo jeho časť. Riadiaci orgán by pri určení sumy príspevku, ktorý sa má vrátiť, mal zohľadňovať povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania. Ak prijímateľ dobrovoľne príspevok alebo jeho časť na základe výzvy nevráti, riadiaci orgán podá podnet Úradu pre verejné obstarávanie, ktorý následne postupuje v súlade so zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ak zhodnotí, že k porušeniu pravidiel a postupov verejného obstarávania došlo, uloží pokutu v súlade s § 149 citovaného zákona. Po nadobudnutí právoplatnosti takéhoto rozhodnutia je riadiaci orgán oprávnený vydať rozhodnutie v správnom konaní, ktorým uloží prijímateľovi povinnosť vrátiť príspevok alebo jeho časť... Takéto právoplatné rozhodnutie je exekučným titulom, na základe ktorého je možné začať exekučné konanie na účely vymáhania prostriedkov, ktoré sa majú vrátiť.“

Citovaná dôvodová správa zrozumiteľne dokumentuje, že žiadosť, prípadne správa adresovaná prijímateľovi podľa § 27a ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z. nie je zavŕšením procesu uplatňovania povinnosti prijímateľa vrátiť príspevok alebo jeho časť poskytnutú na predmet zákazky, a teda nie je spôsobilá zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa.

Správne súdnictvo je založené na princípe generálnej klauzuly, čo v zásade znamená, že súdnemu prieskumu zákonnosti podliehajú v zásade všetky rozhodnutia vydané správnymi orgánmi s výnimkou tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Rozsah právomocí pri preskúvaní správnych rozhodnutí je teda obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré správne súdy nepreskúvajú. Rozhodnutia, ktoré správne súdy nepreskúvajú, sú vymedzené v § 7 SSP. Podľa § 7 písm. e) SSP správne súdy nepreskúvajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

	<p>Uvedené slúži podpore právneho názoru najvyššieho súdu vyjadreného v jeho napadnutom uznesení, v zmysle ktorého je predmetnú správu o zistenej nezrovnalosti a žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov (vrátane aktualizácie správy o zistenej nezrovnalosti) potrebné považovať za podkladové rozhodnutia, ktoré majú predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a zákona č. 528/2008 Z. z., nie sú spôsobilé zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa, a teda nie sú preskúmateľné súdom v rámci správneho súdnictva.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť odmieta.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: III. ÚS 33/2018, IV. ÚS 267/2018, IV. ÚS 439/2018</p>
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov</p>
kľúčové slová	<p>kontrola správne súdnictvo-vylúčenie z preskúmavania súdom správne konanie</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.